

Notitie

Aan

Bart van Eck

Onderwerp

Advies over natuurwetgeving bij de inrichtingsplannen voor de waterberging de Ronde Hoep

Datum

4 juni 2014

Ons kenmerk

14.074454

Contactpersoon

E. Spielmann

Doorkiesnummer

020 608 59 16

Fax afdeling

020 608 39 00

E-mail

esther.spielmann@waternet.nl

1 Aanleiding

De polder de Ronde Hoep is aangewezen voor calamiteitenberging in de deelstroomgebiedsvisie Amstelland. De inzet van de polder als calamiteitenberging zal zich gemiddeld minder dan 1:100 jaar voordoen (Waternet, Inrichtingsplan Calamiteitenberging Polder de Ronde Hoep, versie 27, augustus 2013). Waternet is bezig met het uitwerken van drie varianten voor realisatie van de functie als berging.

Het coördinatiepunt Flora- en faunawet is gevraagd om in grote lijnen aan te geven met welke natuurwetgeving rekening moet worden gehouden bij de *inrichting* van de polder als calamiteitenberging.

NB: Mocht het daadwerkelijk nodig zijn om de polder als calamiteitenberging te *gebruiken*, dan zijn er verder geen procedures die in verband met natuurwetgeving gevolgd hoeven te worden. Voor de gebruiksfase is bijvoorbeeld geen ontheffing voor de Flora- en faunawet nodig.

1.1 Geplande werkzaamheden

- Variant 1: inlaatwerk met woelkom en beschermen van kwetsbare objecten met dijken
- Variant 2: inlaatwerk met woelkom en bescherming van alle objecten met dijken
- Variant 3: afschermen zuidoost door inlaatconstructie met woelkom, de realisatie van één dijk in het zuidoosten van de polder en de bescherming van kwetsbare objecten.

2 Natuurfuncties gebied

2.1 Flora- en faunawet (Ffwet)

De Ffwet is overal in Nederland van toepassing. Deze wet beschermt alle in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Er is een lijst met soorten die streng beschermd zijn, de zogenaamde tabel 2- en 3-soorten. Als de geplande werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben op streng beschermde soorten is een ontheffing noodzakelijk.

Korte Ouderkerkerdijk 7
Amsterdam
Postbus 94370
1090 GJ Amsterdam
T 0900 93 94 (lokaal tarief)
F 020 608 39 00
KvK 41216593

www.waternet.nl

1/5

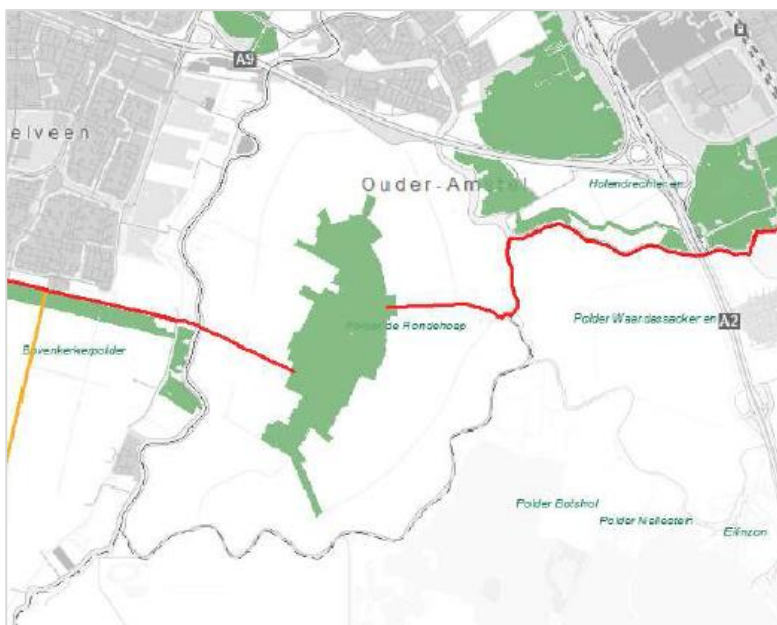
Notitie

2.2 Ecologische hoofdstructuur (EHS) en weidevogelleefgebied

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) van de Provincie Noord-Holland is het kerngebied van de polder de Ronde Hoep niet alleen aangewezen als calamiteitenpolder, maar ook als EHS natuur. Van oost naar west loopt een verbinding voor het veiligstellen van internationaal kwetsbare soorten (zie kaart 1). De hele polder is aangewezen als weidevogelleefgebied (Ontwerp Natuurbeheerplan 2014 en Natuurbeheerplan 2013, Provincie Noord-Holland). De EHS, de ecologische verbindingzones en de weidevogelleefgebieden zijn planologisch beschermd. Dat betekent dat ze in principe niet mogen worden aangetast door de ontwikkeling van bijvoorbeeld woningen, infrastructuur of andere ingrepen. Onder bepaalde voorwaarden zijn er ontwikkelingen mogelijk. Zie hiervoor de zogenaamde "Spelregels EHS" van het Rijk en de provincies. Of een ingreep in een EHS-gebied mag plaatsvinden hangt af van twee voorwaarden:

- de ingreep is 'van groot openbaar belang' en
- er zijn geen alternatieven mogelijk.

Alleen dan kan de ingreep doorgaan, maar niet zonder meer. De initiatiefnemer moet zorgen dat de nadelige effecten op de natuur worden verzacht (ook wel "mitigatie" genoemd). Als mitigatie niet mogelijk of niet voldoende is, moet de initiatiefnemer gaan compenseren, dat wil zeggen de verloren

Kaart 1: Ecologische hoofdstructuur

Datum

4 juni 2014

Ons kenmerk

14.074454

gegone natuur op een andere plek vervangen door nieuwe natuur. Hoe moet worden omgegaan met de EHS moet met de provincie worden afgestemd.

Notitie

2.3 Natuurbeschermingswet (N2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten, Nb-wet)

Polder de Ronde Hoep is niet aangewezen als N2000-gebied of beschermd natuurmonument. Er is ook geen externe werking te verwachten op omliggende N2000-gebieden. Een vergunning voor de Nb-wet is hierdoor niet noodzakelijk. Dit is ook de conclusie van de passende beoordeling bestemmingsplan Ronde Hoep. NB: op externe werking gaat dit rapport niet in, het is de vraag of hieraan door Haskoning is getoetst. Een zelf uitgevoerde toets op externe werking wijst uit dat voor de soorten waarvoor Botshol is aangegeven (op grond van Aanwijzingsbesluit), en waarvoor effecten kunnen optreden, geen negatieve effecten optreden. Het uitvoeren van werkzaamheden en het onder water zetten heeft namelijk geen negatieve effecten op de zwarte stern en de meervleermuis.

Datum

4 juni 2014

Ons kenmerk

14.074454

3 (Potentieel) voorkomen van beschermde soorten

Uit hoofdstuk 2 blijkt dat bij de inrichting van de polder als calamiteitenberging, rekening moet worden gehouden met mogelijk voorkomende streng beschermde soorten uit de Ffwet. Hieronder is op basis van de gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) aangegeven welke soortgroepen in de polder voorkomen.

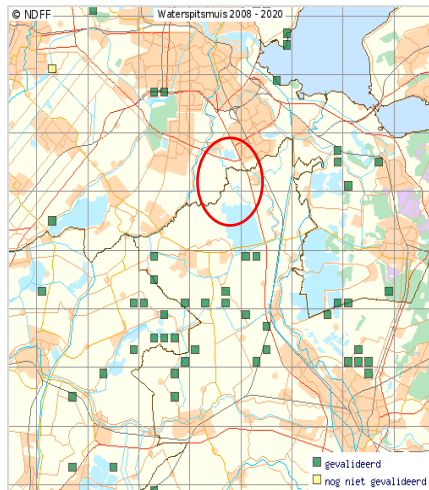
3.1 Vogels

In het gebied komen veel vogels voor. Zowel broedvogels als wintergasten maken gebruik van de polder. Broedvogels komen voor langs de waterkant (watervogels), in het grasland (weidevogels) en in bomen en struwelen (met name zangvogels). Broedende vogels mogen niet worden verstoord door werkzaamheden. Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Kap geen bomen waarin een jaarrond beschermd nest aanwezig is. Is dit toch noodzakelijk, dan is een ontheffing nodig van de Ffwet. Mogelijk moet ook met wintergasten rekening worden gehouden. Vogels die de polder als winterverblijf gebruiken, moeten tijdens de werkzaamheden voldoende foerageergebied overhouden. Laat nader onderzoek doen om het gebruik van het gebied door vogels goed in beeld te hebben, zodat bij de werkzaamheden rekening kan worden gehouden met de vogels.

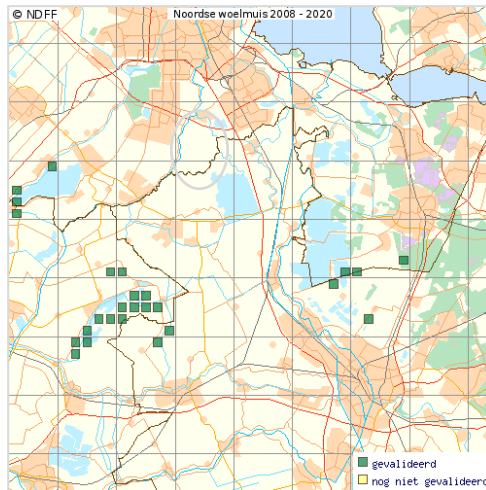
3.2 Landgebonden zoogdieren

In de NDFF staan geen waarnemingen van streng beschermde, grondgebonden zoogdieren, zoals waterspitsmuis of noordse woelmuis. Ook volgens de zoogdiervereniging komen geen streng beschermde landgebonden zoogdieren voor in de polder de Ronde Hoep. Op waarneming.nl staan ook geen meldingen van deze soorten in de polder.

Notitie

Kaart 2: Verspreiding waterspitsmuis
(www.zoogdiervereniging.nl)

Kaart 3: Verspreiding noordse woelmuis
(www.zoogdiervereniging.nl)

Datum

4 juni 2014

Ons kenmerk

14.074454

Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren zijn op basis van de verspreidingsgegevens van streng beschermde soorten niet te verwachten.

3.3 Vleermuizen

In het gebied komen verschillende soorten vleermuizen voor. Zowel de vaste rust- en verblijfplaatsen als de foerageerroutes van vleermuizen zijn beschermd. Het gaat in het kader van de geplande werkzaamheden met name om bomen, die beschermd zijn als er hopen in voorkomen die gebruikt worden door vleermuizen. Sommige rijen bomen vormen foerageerroutes voor vleermuizen. Ook deze moeten in stand worden gehouden. Nader onderzoek moet uitwijzen of er bomen zijn die een functie hebben voor vleermuizen.

3.4 Reptielen

In het gebied kan de streng beschermde ringslang voorkomen. Er staan waarnemingen van deze soort in de NDFF. De volledigheidkaart geeft aan dat het gebied niet goed is onderzocht, dus de exacte verspreiding is niet bekend. Ringslangen komen voor langs watergangen met oevervegetatie en leggen hun eieren in broeihopen. Ze overwinteren in hopen van bomen of in de grond. Onderzoek dáár waar werkzaamheden plaatsvinden en of, en in welke periode van het jaar, de ringslang gebruikmaakt van het terrein als leefgebied. Meestal kunnen de werkzaamheden zodanig worden ingepland, dat voldoende rekening kan worden gehouden met deze soort. Een ontheffing voor de Ffwet is dan niet nodig.

Notitie

3.5 Amfibieën

In de NDFF staan waarnemingen van de streng beschermde rugstreepad in en rond de polder de Ronde Hoep. In het werkgebied moet daarom rekening gehouden worden met deze soort. De volledigheidkaart geeft aan dat het gebied niet goed is onderzocht, dus de soort kan op meer plaatsen voorkomen dan nu bekend is. Rugstreepadden overwinteren in holen en losse zandgronden op het land. In het voorjaar trekken ze naar wateren met ondiep, stilstaand water voor de voortplanting. Indien bij de werkzaamheden potentieel leefgebied van de rugstreepad wordt aangetast, onderzoek dan vooraf of de rugstreepad daadwerkelijk voorkomt op de betreffende locaties. Is dit het geval en is verstoring niet te voorkomen, dan is een ontheffing voor de Ffwet nodig.

Datum

4 juni 2014

Ons kenmerk

14.074454

3.6 Vissen

In de polder de Ronde Hoep komen de streng beschermde soorten rivierdonderpad en kleine modderkruiper voor. Laat, indien werkzaamheden aan de watergangen gepland staan, nader onderzoek uitvoeren naar deze soorten. Meestal zijn mitigerende maatregelen te nemen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. In dat geval is geen ontheffing voor de Ffwet nodig.

4 Conclusie en aanbevelingen omgaan met de aanwezige natuurwaarden bij de aanleg van de waterberging

De polder de Ronde Hoep heeft verschillende natuurfuncties en er komen diverse beschermde soorten voor. Om goed te kunnen inschatten hoe de streng beschermde soorten kunnen worden beschermd tijdens de realisatie van de waterberging is nader onderzoek nodig voor een aantal soortgroepen waarvoor een negatief effect niet kan worden uitgesloten. Het gaat om jaar-rond beschermde nesten van vogels, vaste verblijfplaatsen en foerageroutes van vleermuizen, de aanwezigheid van ringslang, rugstreepad en beschermde vissen op locaties waar wordt gewerkt.

Vanuit de natuurwetgeving maakt het niet uit voor welke variant gekozen wordt. Bij alle varianten moet rekening worden gehouden met de aanwezige beschermde soorten. De verwachting is dat zo nodig een ontheffing voor de Ffwet kan worden verkregen als een negatief effect op bepaalde soorten niet valt uit te sluiten.

Voor de overige natuurfuncties, zoals EHS en weidevogelleefgebied is het aan te bevelen om in overleg met de provincie te bepalen of, en zo ja welke, maatregelen nodig zijn om deze functies voldoende te beschermen tijdens de aanleg van de waterberging.